Aluehallitus

Aika	01.12.2026 klo 13:00 -
Paikka	Etäyhteys

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Ylälehto Jani	puheenjohtaja
	Ahola Lotta	1. varapuheenjohtaja
	Rantanen Riikka	2. varapuheenjohtaja
	Flyktman Jouni	jäsen
	Haaparanta Jukka	jäsen
	Hirsjärvi Irma	jäsen
	Hyöky Elma	jäsen
	Kiminkinen Tapani	jäsen
	Mikkonen Ilkka	jäsen
	Nykänen Jouko	jäsen
	Peltonen Tuula	jäsen
	Seppä Moona	jäsen
	Visakorpi-Kemppainen Marika	jäsen
Muu	Melville Tony	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Vanhala Mauno	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Tiainen Eila	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Leppä Lasse	esittelijä, vt. hyvinvointialuejohtaja
	Aalto Johanna	vs. toimialajohtaja, konsernipalvelut
	Kallimo Kati	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut
	Manninen Tero	viestintäjohtaja
	Saarelainen Seija	pöytäkirjanpitäjä, hallintopalvelupäällikkö

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
312	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
313	Pöytäkirjan tarkastus	4
314	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
315	Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen	6
316	Vt. hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus	8
317	Syksyn 2026 talousarviomuutos	9
318	Rekisteritietojen korjaamisvaatimus Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) diagnoositietojen osalta	11
319	Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuus- ja kumppanuusohjelma 2026-2029	13
320	Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029	17
321	Eronpyyntö vanhusneuvoston jäsenyydestä ja vammaisneuvoston varajäsenyydestä sekä uusien jäsenten valinta	25
322	Valtuustoaloite vaihdevuosineuvolan tai vastaavan palvelukokonaisuuden perustaminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle	27
323	Valtuustoaloite tekoälyn käyttöä koskevien ohjeistusten ja asiakkaiden oikeusturvan selvittämisestä	28
324	Valtuustoaloite lastensuojelun laitoshoidon investoinnin vaihtoehtotarkastelun täydentämisestä	29
325	Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut KARSERA Oy:n osakassopimuksen päivittäminen	33
326	Ilmoitusasiat	35

Aluehallitus 01.12.2026

312
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 01.12.2026

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 150 ja 151 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluehallituksen jäsenille 26.11.2026.

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Aluehallitus 01.12.2026

313
Pöytäkirjan tarkastus

Aluehallitus 01.12.2026

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 169 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Toimielin valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi läsnä olevaa jäsentä tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 4.12.2026 mennessä.

Päätösehdotus

Aluehallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Jouko Nykäsen ja Tuula Peltosen sekä varalle Moona Sepän ja Marika Visakorpi-Kemppaisen.

Päätös

Aluehallitus 01.12.2026

314
Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 01.12.2026

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Aluehallitus 01.12.2026

315
Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen

Aluehallitus 01.12.2026

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja tai hyvinvointialuejohtaja voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on hyvinvointialuelain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus on päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei voida ottaa:
- lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita;
- yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- hyvinvointialuelain 54 §:ssä tarkoitetulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopivat.

Hallintosäännön 25 §:n mukaan aluehallituksen alaisen, mutta vain alla mainitun viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamassa sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitusvelvollisia ovat toimielimet ja seuraavat viranhaltijat: hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat ja vastuualuejohtajat.

Hallintosäännön mukaan ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta seuraavia päätöksiä:
- henkilöstöä koskevat päätökset, lukuun ottamatta valintaa vakinaiseen virkasuhteeseen;
- tilojen vuokraaminen ulkopuolisille tilapäiseen käyttöön;
- hankintapäätökset, joiden kokonaisarvo jää alle 60.000 euron;
- alle 2000 euron vahingonkorvaukset;
- operatiiviset päätökset, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Toimielinten kokouspöytäkirjat ovat nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla Hyvinvointialue > Esityslistat ja pöytäkirjat.

Ilmoitusvelvollisten viranhaltijoiden ottokelpoiset päätökset ovat nähtävillä aluehallitukselle sähköisessä kokoushallinnassa.

Viranhaltijoiden päätökset ovat myös yleisesti nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla Hyvinvointialue > Päätöksenteko > Viranhaltijapäätökset.

Aluehallitus 01.12.2026

Henkilötietoja sisältävät päätökset poistetaan yleisestä tietoverkosta henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön nojalla päätöksen muutoksenhakuajan päätyttyä tai kun päätös on lainvoimainen.

Toimivallan peruste

Laki hyvinvointialueista (611/2021) 97 §
Hallintosääntö 25 §

Päätösehdotus

Aluehallitus

1) merkitsee ilmoitetut päätökset tietoon saatetuksi sekä

2) päättää, ettei käytä hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeutta kyseisiin päätöksiin.

Päätös

Oheisaineisto

Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden toimipisteiden poikkeukselliset aukiolot joulun 2026 ja vuodenvaihteen 2026-2027 aikana
Päätös työterveyshuollon palveluista sidosyksikköhankintana
Keski-Suomen hyvinvointialueen lääkeneuvottelukunnan nimeäminen 1.12.2026 alkaen
Osallistuminen hankehakuun: Implementointi-, deimplementointi- ja vaikuttavuusarviointiosaamisen vahvistaminen hoitotyössä sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa (IMPACT-Hub)
Turvallisuuslautakunnan pöytäkirja 18.11.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan pöytäkirja 18.11.2026
Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunnan pöytäkirja 19.11.2026

Aluehallitus 01.12.2026

316
Vt. hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus

Aluehallitus 01.12.2026

Vt. hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Merkitään tilannekatsaus tiedoksi.

Päätös

Aluehallitus 01.12.2026

317
Syksyn 2026 talousarviomuutos

Aluehallitus 01.12.2026
1161/02.00.00/2025

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 185 9985

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuusto on kokouksessaan 9.12.2025 § 99 päättänyt hyvinvointialueen talousarviosta 2026. Aluehallitus on päättänyt talousarviota tarkentavasta käyttösuunnitelmasta 2026 kokouksessaan 10.2.2026 § 32. Kevään 2026 muutostalousarviosta aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.6.2026 § 40.

Hallintosäännön 76 §:n mukaisesti talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talous

Lokakuun kuukausiraportoinnin yhteydessä muodostetun tilinpäätösennusteen perusteella hyvinvointialueella on tunnistettu tarve tarkistaa vastuualueiden sitovia määrärahoja.

Talousarvion muutosesityksellä vastataan vastuualueiden ennakoituihin talousarviopoikkeamiin ja turvataan toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiä. Muutosesitys sisältää vastuualueiden välisiä toimintakulujen määrärahasiirtoja sekä tuloarvioiden tarkistuksia.

Määrärahoja siirretään ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden vastuualueelle yhteensä 6,9 miljoonaa euroa kattamaan asumispalvelujen, henkilöstökulujen, omaishoidon tuen ja liikkumisen tuen määrärahatarpeita. Osa ikääntyneiden asumisen lisämäärärahasta kohdennetaan ympärivuorokautisen palveluasumisen jonotilanteen korjaamiseen. Jonojen lyhentämiseen esitettävä lisämääräraha on 0,6 miljoonaa euroa. Aluevaltuuston käsittelyyn 8.12.2026 tulevaan vuoden 2027 talousarvioesitykseen on jo lisätty 6 miljoonaa euroa ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen lisäpaikkoihin ja tällä kuluvan vuoden talousarviomuutoksella mahdollistetaan näiden lisäpaikkojen ostaminen jo loppuvuoden 2026 aikana. Lisäksi hyvinvointialueen yhteinen palkkojen järjestelyerävaraus (1 M€) kohdennetaan vastuualueiden henkilöstökuluihin.

Aluehallitus 01.12.2026

Muutosesityksellä ei muuteta hyvinvointialueen talousarvion tulostavoitetta.

Toimintakatteeseen sisältyvien muutosten lisäksi esitetään poistojen määrärahan (1 M€) vähentämistä ja vastaavan määrärahan kohdentamista toimintakuluihin. Muutos vaikuttaa vuosikatteeseen, minkä vuoksi esitetään myös vastaavat rahoituslaskelmaosan muutokset. Valtion rahoitukseen, investointiosaan tai suunnitelmavuosiin ei esitetä muutoksia.

Toimivalta

Hallintosääntö § 76

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvion muutosesityksen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Liitteet
Liite 1 Vuoden 2026 syksyn muutostalousarvio

Aluehallitus 01.12.2026

318
Rekisteritietojen korjaamisvaatimus Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) diagnoositietojen osalta

Aluehallitus 01.12.2026
1682/13.00.00/2026

Valmistelija juristi Amanda Blick p. 040 1851 661

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialue on valtionrahoitukseen liittyvissä selvityksissä havainnut, että vuosien 2019–2023 diagnoositietojen välittymisessä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) rekistereihin ja palvelutarvelaskennassa käytettyyn tietopohjaan on ollut puutteita. Puutteet ovat voineet vaikuttaa hyvinvointialueen vuosien 2023–2026 valtionrahoituksen perusteena käytettyihin palvelutarvekertoimiin.

Hyvinvointialueella on käytettävissään lähdeaineistoa, jonka perusteella puuttuneita diagnoositietoja ja THL:lle tehtyjä tietotoimituksia voidaan jälkikäteen selvittää. Valtiovarainministeriön julkaisemassa selvityksessä 2026:9 *Diagnoositietojen kirjaaminen ja kerääminen osana julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusmallin tietopohjaa* on todettu, ettei julkisilla palvelunantajilla ole ollut systemaattista mahdollisuutta tarkastaa THL:lle päätyneiden hoitoilmoitustietojen oikeellisuutta ja laatua. Selvityksen toimenpide-ehdotusten mukaan julkisille palvelunantajille tulee lyhyellä aikavälillä mahdollistaa pääsy THL:n hoitoilmoitusrekisterien tietoihin ilmoittamiensa tietojen osalta tietosisältöjen tarkastamista varten tai luoda vaihtoehtoiset menettelyt, joilla julkiset palvelunantajat voivat saada tietosuoja-asetuksen 25 artiklan sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan vaatimusten rajoissa potilastietojärjestelmien kautta lähetetyt tiedot tarkastettavakseen.

THL:lle osoitetussa korjausvaatimuksessa Keski-Suomen hyvinvointialue vaatii THL:ää selvittämään vuosien 2023–2026 valtionrahoituksen palvelutarvelaskennassa käytettyjen Keski-Suomea koskevien rekisteri-, tilasto- ja laskentatietojen oikeellisuuden sekä korjaamaan ja täydentämään tiedot hyvinvointialueen toimittamien ja sen lähdeaineistosta todennettavien tietojen mukaisiksi. Korjausvaatimusta tukevat tiedonhallintalain 15 §:n ja tilastolain 11 §:n tiedon laatua, luotettavuutta ja virheettömyyttä koskevat vaatimukset sekä yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohdan täsmällisyysperiaate ja 25 artiklan sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan vaatimukset. THL on Keski-Suomen hyvinvointialueen vuosien 2023 ja 2024 rahoitusta koskevassa asiassa antamassaan lausunnossa myös itse todennut, että

Aluehallitus 01.12.2026

määräajan jälkeen havaitut virheelliset tai puutteelliset hoitoilmoitusrekisteritiedot lähtökohtaisesti korjataan ja täydennetään. THL on lisäksi todennut, ettei palvelutarvelaskennassa käytetty niin sanottu jäädytyspäivä ole tietojen toimittamista koskeva määräaika.

Korjausvaatimus on liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus

1) päättää, että Keski-Suomen hyvinvointialue vaatii THL:ää korjaamaan vuosien 2023–2026 valtionrahoituksen laskennassa käytetyt virheelliset tai puutteelliset rekisteri-, tilasto- ja laskentatiedot asianmukaisesti toimitettuja ja oikeiksi todennettuja tietoja vastaaviksi liitteenä olevalla korjaamisvaatimuksella sekä

2) valtuuttaa vt. hyvinvointialuejohtajan jättämään rekisteritietojen korjaamisvaatimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisenä pidettäviä muutoksia.

Päätös

Liitteet

Liite 2	Keski-Suomen hyvinvointialueen rekisteritietojen korjausvaatimus Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, luonnos
Liite 3	Diagnoositietojen kirjaaminen ja kerääminen osana julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusmallin tietopohjaa, valtiovarainministeriön julkaisuja, 2026:9
Liite 4	Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen lausunto, Keski-Suomen hyvinvointialueen vuosien 2023 ja 2024 rahoitusta koskeva oikaisuvaatimus, THL_3061_2026, VN_29524_2022, VN_35020_2023, 21.9.2026

Aluehallitus 01.12.2026

319
Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuus- ja kumppanuusohjelma 2026-2029

Aluehallitus 01.12.2026
1405/00.04.00/2026

Valmistelija

järjestökoordinaattori Arto Lampila, p. 050 312 5271
osallisuuskoordinaattori Sonja Essel, p.050 478 5108
yhteiskuntasuhteiden päällikkö Anna-Liisa Heiskala, p.050 312 5276
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Yleistä

Osallisuusohjelma on hyväksytty aluevaltuustossa 29.11.2022 (122 §). Sen liitteenä hyväksyttiin erillisinä asiakirjoina järjestöyhteistyön periaatteet, avustusohje sekä palveluntuottajayhteistyön periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Syksyllä 2022 hyväksytty osallisuusohjelma on tarpeen päivittää vastaamaan hyvinvointilaueen nykyistä toimintaa sekä osallisuus- ja kumppanuustyössä esiin nousseita tarpeita. Ohjelmaa on valmisteltu yhteistyössä hyvinvointialueen palveluiden kanssa.

Uuteen osallisuus- ja kumppanuusohjelmaan asetetaan tavoitteita sekä tunnistetaan toimenpiteitä, joilla edistetään osallisuutta kolmesta näkökulmasta:

- Asukas, asiakas- ja henkilöstöosallisuus
- Järjestö- ja seurakuntayhteistyö
- Palveluntuottajayhteistyö

Hyvinvointialueen osallisuus ja kumppanuustyössä on tunnistettu tarve määritellä aikaisempaa tarkemmin, mitkä osallisuus- ja kumppanuustyön tavoitteet ovat, millä toimenpiteillä niitä edistetään ja miten etenemistä seurataan ja arvioidaan. Myös toimenpiteiden aikatauluttamiselle sekä keskeisten vastuutahojen nimeämiselle on tunnistettu tarvetta. Kaikkien kokonaisuuksien valmistelussa ohjaavana asiakirjana on toiminut Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia ja menestystekijäksi tunnistetut osallistuvat asukkaat sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen.

Asukas-, asiakas- ja henkilöstöosallisuuden kokonaisuuden valmistelun pohjana on käytetty aiempaa osallisuuskyselyä, joka toteutettiin joulukuussa 2025 sekä arjen työssä havaittuja tarpeita. Keskeisiä asioita asiakkaiden osallisuuden näkökulmasta ovat kohtaaminen ja vaikutusmahdollisuudet omaan hoitoon ja palveluun, erityisesti palveluihin hakeuduttaessa. Lisäksi asiakkaiden ja asukkaiden osallisuuden

vahvistamisessa keskeistä on viestintä ja tiedottaminen saatavilla olevista palveluista ja vaikutusmahdollisuuksista. Henkilöstöosallisuuden kohdalla tulee vahvistaa erityisesti henkilöstön mahdollisuutta tulla kuulluksi ja kehittää omaa työtään.

Järjestö- ja seurakuntayhteistyössä tunnistetaan seurakunnat ja järjestöt keskeisiksi alueellisiksi kumppaneiksi, joiden osaamista, verkostoja ja toimintaa hyödynnetään keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Kumppanuuden lähtökohtina ovat yhteinen tilannekuva, avoin yhteistyö ja yhteiset tavoitteet.

Tavoitteena on rakentaa aikaisempaa tavoitteellisempaa ja vaikuttavampaa kumppanuutta, joka näkyy säännöllisenä vuoropuheluna, järjestöjen ja seurakuntien osallistumisena kehittämistyöhön, toimintaedellytysten vahvistumisena sekä sujuvana yhteistyönä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Arjen yhteistyössä korostuvat käytännölliset asiat: selkeät yhteyshenkilöt, ennakoitavat prosessit sekä esimerkiksi hyvinvointialueen tilojen monipuolinen hyödyntäminen.

Palveluntuottajayhteistyön näkökulmasta keskeisiä asioita ovat yhteistyön lisääminen palvelujen ja palveluketjujen kehittämisessä, varhaisempi vuorovaikutus ja yhteinen tilannekuva. Yhtenä tavoitteena on myös sopimuskohtaisten laatu-, vaikuttavuus-, saatavuus-, ja kustannusvaikuttavuusmittareiden määrittäminen seurannan tueksi. Osallisuus- ja kumppanuusohjelman valmistelua on ohjannut strategian lisäksi hankintaohjelma ja valmistelun pohjana on käytetty myös elokuussa 2026 palveluntuottajille toteutettua kyselyä. Kyselyn vastauksissa esiin nostetut asiat ja teemat vastaavat hankintaohjelman neljää tavoitetta. Näitä on hyödynnetty osallisuus- ja kumppanuusohjelma tavoitteiden valmistelussa.

Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhteistyötä strateginen yhteistyösopimus, jonka aluevaltuusto hyväksyi 4.11.2025 (80 §). Sopimus on laadittu osana hyvinvointialuelain 14 § mukaisia lakisääteisiä neuvotteluja. Sopimusta täydentää aluehallituksen 10.3.2026 (53 §) hyväksymä yhdyspintasuunnitelma.

Osallisuus- ja kumppanuusohjelman valmistelussa kohderyhmiä on osallistettu seuraavavasti:

- Osallisuusohjelmaluonnos on ollut kommentoitavissa otakantaa.fi-palvelussa kaikille keskisuomalaisille ajalla 15.-23.9.2026. Kyselyn vastausten kautta hyvinvointalueen asiakasraati laati oman kannanoton ohjelmaluonnokseen. Ohjelmaa ovat lisäksi kommentoineet Keski-Suomen romanityöryhmä, järjestötoimijat sekä monikulttuurisuusfoorumi. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus kommentoida ohjelmaa Orchidea-alustalla loka-marraskuussa 2026.

- Järjestö- ja seurakuntayhteistyön tavoitteita on käsitelty järjestö- ja seurakuntafoorumissa 11.6.2026, 25.8.2026 ja 27.10.2026.

- Palveluntuottajafoorumissa ohjelmaa on käsitelty 31.8.2026, 19.10.2026 ja 19.11.2026.

- Lakisääteiset vaikuttamistoimielimet antoivat lausunnot ohjelmasta loka-marraskuun kokouksissa. Lausunnoissaan ne korostavat esimerkiksi läheisten osallisuuden turvaamista tilanteessa, jolloin asiakkaan oma ääni ei kuulu. Lisäksi tulee saada tietoa siitä, miten lausunnot, aloitteet ja kannanotot ovat vaikuttaneet päätöksentekoon. Kaikki vaikuttamistoimielimet korostavat osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lisäksi kohtaamiset ja kuulemiset tulee mahdollistaa virallisten vaikuttamisväylien lisäksi asukkaiden omassa ympäristössä.

- Molemmat lautakunnat käsittelivät ohjelmaa marraskuun kokouksissa. Lausunnoissaan ne painottivat osallisuuden merkitystä hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden vahvistajana sekä rakennettaessa luottamusta julkisiin palveluihin. Siirtyminen yksisuuntaisesta tiedottamisesta aitoon kumppanuuteen ja yhteiseen kehittämiseen vie aikaa ja vaatii pitkäjänteistä sitoutumista.

Talous

Toiminnat sisältyvät osaksi hyvinvointialueen omaa toimintaa.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Osallisuus- ja kumppanuusohjelma tekee näkyväksi asukkaiden, asiakkaiden, henkilöstön sekä kumppaneiden osallistamisen tavat ja rakenteet sekä sen, mitä osallisuus- ja kumppanuustyöllä tavoitellaan. Ohjelma edistää hyvinvointialueen alueen palvelujen ja toimintamallien asiakaslähtöistä kehittämistä sekä palvelujen käyttäjien näkemysten saamista osaksi hyvinvointialueen toimintaa. Kokemus osallisuudesta vahvistaa hyvinvointia ja lisää sitoutumista omaan hoitoon.

Yhteenveto

Osallisuus -ja kumppanuusohjelma tukee kattavasti hyvinvointialueen strategian menestystekijöitä ja kuvaa sitä, mitä strategian menestystekijät tarkoittavat osallisuus- ja kumppanuustyössä. Osallisuus- ja kumppanuusohjelmalla on lisäksi kytkös myös alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan.

Toimivalta

Aluehallitus 01.12.2026

Hallintosääntö 16 §

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy osallisuus- ja kumppanuusohjelman vuosille 2026-2029 liitteen mukaisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Liitteet
Liite 5 Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuus- ja kumppanuusohjelma 2026-2029

Oheisaineisto
Asiakasraadin kannanotto osallisuus- ja kumppanuusohjelmaan, 13.10.2026
Vammaisneuvoston lausunto osallisuus- ja kumppanuusohjelmasta, 19.10.2026
Nuorisovaltuuston lausunto osallisuus- ja kumppanuusohjelmasta vuosille 2026-2029, 29.10.2026
Vanhusneuvoston lausunto osallisuus- ja kumppanuusohjelmasta vuosille 2026-2029, 2.11.2026
Turvallisuuslautakunnan lausunto osallisuus- ja kumppanuusohjelmasta, 18.11.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto osallisuus- ja kumppanuusohjelmasta, 18.11.2026

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

320
Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 21.10.2026 § 71

Valmistelija

vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 3700 245
palvelujohtaja Maria Aalto, p. 050 413 5912
palvelujohtaja Virve Hongisto, p. 050 365 8561
palveluvastaava Marja Lehtoranta, p. 050 597 8314

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 rakentaa yhteistä suuntaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiselle koko alueella. Suunnitelman tavoitteena on vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen, alueellinen ja poikkihallinnollinen asiakirja, jonka tarkoituksena on ohjata, johtaa ja kehittää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointityötä hyvinvointialueella. Suunnitelmassa kuvataan lasten ja nuorten kasvuoloja ja hyvinvoinnin tilaa, hyvinvointia edistäviä ja ongelmia ehkäiseviä toimia ja palveluja, yhteistyön järjestämistä sekä suunnitelman toteutusta ja seurantaa. Lisäksi kuvataan lastensuojelun tarve, lastensuojeluun varattavat voimavarat sekä lastensuojelun palvelujärjestelmä.

Suunnitelman läpileikkaavina tavoitteina ovat lapsiperheiden hyvinvointiuhkien varhainen tunnistaminen ja varhaisen arjen tuen vahvistaminen, nuorten elämänhallinnan ja osallisuuden lisääminen sekä syrjäytymisriskin vähentäminen, sekä lasten, nuorten ja perheiden terveellisten elämäntapojen vahvistaminen. Tavoitteita toteutetaan laajassa yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen, oppilaitosten, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Suunnitelmaan linkittyvät alueellinen neuvolasuunnitelma ja alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Suunnitelman toimeenpanon perustana on yhteisövaikuttavuus, jossa eri toimijat sitoutuvat yhteisiin tavoitteisiin, vaikuttaviin toimintamalleihin sekä tiedolla johtamiseen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteisövaikuttavuuden tavoitteena on siirtää painopistettä korjaavista palveluista varhaiseen tukeen ja vahvistaa toimijoiden yhteistä vastuuta lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista.

Perhekeskustoiminnalla on keskeinen rooli tavoitteiden saavuttamisessa. Perhekeskus kokoaa yhteen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat verkostot, vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä sekä tuottaa ja kokoaa ilmiötietoa tiedolla johtamisen tueksi. Perhekeskustoiminnan avulla tunnistetaan alueellisia hyvinvoinnin muutoksia, palvelutarpeita ja nousevia ilmiöitä, mikä mahdollistaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kohdentamisen oikea-aikaisesti. Samalla perhekeskus tarjoaa laajasti matalan kynnyksen tukea, ohjausta, neuvontaa, ryhmätoimintaa sekä kohtaamispaikkoja lapsille, nuorille ja perheille.

Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjauksen ja neuvonnan asiakasohjausyksikkö tukee suunnitelman tavoitteiden toteutumista varmistamalla, että lapset, nuoret ja perheet ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin sujuvasti ja oikea-aikaisesti. Tavoitteena on vahvistaa yhden yhteydenoton periaatetta, selkeyttää palvelupolkuja sekä tukea palveluiden yhteensovittamista erityisesti tilanteissa, joissa perhe tarvitsee useiden toimijoiden tukea.

Digitalisaatio toimii suunnitelman läpileikkaavana kehittämiskeinona. Sen avulla vahvistetaan palveluiden saavutettavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja tiedolla johtamista sekä tuetaan lasten, nuorten ja perheiden oikea-aikaista palveluihin ohjautumista. Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään sekä matalan kynnyksen tuen tarjoamisessa että eri toimijoiden välisen yhteistyön ja tiedon hyödyntämisen kehittämisessä.

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimenpiteet ja palvelut vuosina 2026–2029 on kuvattu mielen hyvinvoinnin, liikunnallisen elämäntavan ja arjen turvallisuuden edistämisen toimenpidesuunnitelmien kautta.
Perhekeskustoimintasuunnitelma ja yhteisövaikuttavuuden edistämisen toimenpiteet on kuvattu osana kokonaisuutta.
Toimenpiteiden toteutumista seurataan systemaattisesti osana hyvinvointialueen tiedolla johtamista ja strategista arviointia. Tavoitteena on vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia, osallisuutta, ehkäistä ongelmien kasautumista sekä turvata vaikuttavat ja yhdenvertaiset palvelut koko Keski-Suomen alueella.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Talous

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma huomioi sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelustrategian ja taloussuunnitelman 2026-2030. Hyvinvointisuunnittelun toimenpiteet ja palvelutuotanto perustuvat lakisääteisiin palveluihin ja vaikuttavimpiin toimintamalleihin, joissa talous ja toiminta sovitetaan yhteen kustannusvaikuttavasti.

Yhteenveto

Keski-Suomen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 linjaa hyvinvointialueen toimintaa kohti ennaltaehkäisevää, yhdenvertaista ja oikea-aikaista tukea lapsille, nuorille ja perheille. Keskeisiä painopisteitä ovat hyvinvointiuhkien varhainen tunnistaminen, arjen tuen vahvistaminen, nuorten osallisuuden ja elämänhallinnan lisääminen, syrjäytymisen ehkäisy sekä terveellisten elämäntapojen edistäminen. Palvelutuotannon uudistaminen tarkoittaa palvelurakenteiden keventämistä, oikea-aikaisuutta, saavutettavuutta ja monikanavaisuutta. Tavoitteita toteutetaan laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa hyödyntäen yhteisövaikuttavuuden toimintamallia, perhekeskustoimintaa, asiakasohjausta ja digitalisaatiota, jotta palvelut ovat vaikuttavia ja saavutettavia koko alueella.

Toimivalta
Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa liitteenä olevan lausunnon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2026–2029 ja lähettää suunnitelman aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Asian käsittely:

Palvelujohtaja Virve Hongisto esitteli asiaa klo 16.20–16.31.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antoi lausuntonsa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2026–2029 ja lähettää suunnitelman aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi, sillä muutoksella, että lausunnon toiseen kappaleeseen täydennetään ”**ja liikunnallisten”** seuraavasti:

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta pitää tärkeinä suunnitelman painopisteitä, jotka liittyvät hyvinvoinnin haasteiden varhaiseen tunnistamiseen, mielen hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden vahvistamiseen, lasten ja nuorten osallisuuden lisäämiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn sekä terveellisten **ja liikunnallisten** elämäntapojen edistämiseen. Erityisen tärkeää on vahvistaa ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluja sekä varmistaa niiden yhdenvertainen saavutettavuus.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän kohdalta kokouksessa.

Karoliina Saraste poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 16.49.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 16.49–17.00.

Aluehallitus 03.11.2026 § 273

Aiempi käsittely

Nuorisovaltuusto käsitteli asiaa kokouksessaan 26.8.2026 § 31, käsittely liitteenä.

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029.

Kokouskäsittely:

Vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen oli kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 14.42-15.30.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluevaltuusto 10.11.2026 § 72

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029.

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Aluehallitus 01.12.2026
1041/05.00.00/2026

Valmistelijat

va. hallintopalvelupäällikkö Tiia Iivonen p. 040 4826 469
hallintopalvelupäällikkö Seija Saarelainen p. 040 7007289

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuusto palautti kokouksessaan 10.11.2026 § 72 Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 valmisteluun.

Alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman liitteitä ovat alueellinen neuvolasuunnitelma ja opiskeluhuoltosuunnitelma. Suunnitelmakokonaisuus on valmisteltu ajalle 2026-2029.

Asian tausta

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Lastensuojelulain 12 §:n 3 momentin mukaan Hyvinvointialueen on laadittava lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueen toimintaa koskeva alueellinen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon hyvinvointialueesta annetun lain mukaista talousarviota ja suunnitelmaa sekä mainitun lain 41 §:n mukaista palvelustrategiaa laadittaessa. Suunnitelma on osa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmaa.

Terveydenhuoltolain 15 §:n 4 momentin mukaan hyvinvointialueen tulee laatia alueellinen neuvolasuunnitelma valtuustokausittain hyvinvointialueen vastuulla olevien neuvolapalvelujen toteuttamiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa, ja se on tarkistettava tarvittaessa. Alueellinen neuvolasuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Opiskeluhuoltolain 13 a §:n mukaan hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhuoltopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja se on tarkistettava tarvittaessa.

Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma perustuu 13 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:

1)opiskeluhuoltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet;

2)suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi;

3)hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet;

4)suunnitelma opiskeluhuoltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta;

5)toimenpiteet alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Alueellisessa opiskeluhuoltosuunnitelmassa on huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhuoltopalveluissa.

Tässä pykälässä tarkoitettu opiskeluhuoltosuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vaikutusten ennakkoarviointi on oheisaineistona.

Yhteenveto

Aluehallitus esittää aluevaltuuston hyväksyttäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 sekä suunnitelmaan kuuluvat liitteet alueellinen neuvolasuunnitelma sekä opiskeluhuoltosuunnitelma.

Päätöksen oheismateriaalina on lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vaikutusten ennakkoarviointi, nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta 26.8.2026 § 31, pöytäkirjanote ko. päätöksestä sekä hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta 21.10.2026.

Lisäksi pykälän oheismateriaaleiksi liitetään nuorisovaltuuston 30.11.2026 pidettävän kokouksen jälkeen nuorisovaltuuston antamat lausunnot alueellisesta neuvolasuunnitelmasta sekä alueellisesta opiskeluhuoltosuunnitelmasta.

Esittelijä

vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 sekä suunnitelmaan kuuluvat liitteet alueellinen neuvolasuunnitelma sekä opiskeluhuoltosuunnitelma.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 71	21.10.2026
Aluehallitus	§ 273	03.11.2026
Aluevaltuusto	§ 72	10.11.2026
Aluehallitus		01.12.2026

Liitteet

Liite 6 Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
Liite 7 Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen neuvolasuunnitelma 2026-2029
Liite 8 Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhuoltosuunnitelma 2026-2029

Oheisaineisto

Vaikutusten ennakkoarviointi, Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
Nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta
Nuorisovaltuusto 26.8.2026 § 31

Aluehallitus 01.12.2026

321
Eronpyyntö vanhusneuvoston jäsenyydestä ja vammaisneuvoston varajäsenyydestä sekä uusien jäsenten valinta

Aluehallitus 01.12.2026
1957/00.00.01/2026

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Yleistä

Eeva-Liisa Korhonen on 24.11.2026 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa alueellisen vanhusneuvoston varsinaisen jäsenen ja vammaisneuvoston varajäsenen tehtävistä.

Konneveden kunnanhallitus on 16.11.2026 § 163 nimennyt vanhusneuvostoon Eeva-Liisa Korhosen tilalle Irmeli Valkonen-Minkkisen varsinaiseksi jäseneksi ja Ulla Mehdon varajäseneksi.

Vammaisneuvostoon on nimetty varajäseneksi Irmeli Valkonen-Minkkinen.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 § ja 28 §

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus

1) myöntää Eeva-Liisa Korhoselle eron vanhusneuvoston jäsenyydestä ja vammaisneuvoston varajäsenyydestä,

2) nimeää Konneveden kunnan edustajiksi vanhusneuvoston varsinaiseksi jäseneksi Irmeli Valkonen-Minkkisen ja varajäseneksi Ulla Mehdon sekä

3) nimeää Konneveden kunnan edustajaksi vammaisneuvoston varajäseneksi Irmeli Valkonen-Minkkisen.

Päätös

Liitteet

Aluehallitus 01.12.2026

Liite 9 Eronpyyntö vanhusneuvoston jäsenyydestä ja vammaisneuvoston varajäsenyydestä, Eeva-Liisa Korhonen, 24.11.2026
Liite 10 Pöytäkirjanote, Konneveden kunnanhallitus 16.11.2026 § 163

Aluehallitus 01.12.2026

322
Valtuustoaloite vaihdevuosineuvolan tai vastaavan palvelukokonaisuuden perustaminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Aluehallitus 01.12.2026
1697/00.05.01/2026

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuuston 10.11.2026 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite vaihdevuosineuvolan tai vastaavan palvelukokonaisuuden perustamisesta Keski-Suomen hyvinvointialueelle (vihreiden valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö 143 §

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen vastuualuejohtaja Titta Frantsilan ja palvelujohtaja Anne Pihlin valmisteltavaksi.

Päätös

Liitteet
Liite 11 Valtuustoaloite 10.11.2026 / Vaihdevuosineuvolan tai vastaavan palvelukokonaisuuden perustaminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Aluehallitus 01.12.2026

323
Valtuustoaloite tekoälyn käyttöä koskevien ohjeistusten ja asiakkaiden oikeusturvan selvittämisestä

Aluehallitus 01.12.2026
1698/00.05.01/2026

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuuston 10.11.2026 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite tekoälyn käyttöä koskevien ohjeistusten ja asiakkaiden oikeusturvan selvittämisestä (vasemmiston valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö 143 §

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen tietohallintojohtaja Ari-Pekka Paanasen, tietoturvapäällikkö Jari Liesojan, tietosuojavastaava Irma Latikan ja juristi Sonja Miinalaisen valmisteltavaksi.

Päätös

Liitteet
Liite 12 Valtuustoaloite 10.11.2026 / Valtuustoaloite tekoälyn käyttöä koskevien ohjeistusten ja asiakkaiden oikeusturvan selvittämisestä

Aluehallitus 01.12.2026

324
Valtuustoaloite lastensuojelun laitoshoidon investoinnin vaihtoehtotarkastelun täydentämisestä

Aluehallitus 01.12.2026
1699/00.05.01/2026

Valmistelija

hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610
hallintopalvelupäällikkö Seija Saarelainen, p. 040 700 7289
vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 370 0245
talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985
tilapalvelujohtaja Petteri Kontro, p. 050 374 8533
rakennuttaja Tuija Lepisto, p. 040 525 7184

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuuston 10.11.2026 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite lastensuojelun laitoshoidon investoinnin vaihtoehtotarkastelun täydentämisestä (kokoomuksen valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet). Aloitteessa esitetään, että Kinkomaan lastensuojeluyksikön investointihankkeen vaihtoehtotarkastelua täydennetään ennen hankkeen jatkovalmistelua.

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Aloitteen tarkoittamassa asiassa vastuulliset viranhaltijat vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, talousjohtaja Aija Suntioinen , tilapalvelujohtaja Petteri Kontro ja rakennuttaja Tuija Lepistö ovat valmistelleet vastausluonnosta aluehallituksen käsiteltäväksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hankkeesta tehdyt päätökset

Tontti varattiin 5.1.2024 Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolikselta nuorisokodin rakentamista varten.

Aluevaltuusto hyväksyi 10.12.2024 § 70 Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2025. Sosiaali- ja terveydenhuollon pysyvien rakennusten investointiosaan vuodelle 2025 sisältyi 200 000,00 € tontin ostamista varten. Keski-Suomen hyvinvointialue osti tontin Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolikselta 19.05.2025 päivätyllä kauppakirjalla ko. summalla.

Aluehallitus 01.12.2026

Aluevaltuusto hyväksyi 9.12.2025 § 99 Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2026. Sosiaali- ja terveydenhuollon pysyvien rakennusten investointiosaan vuodelle 2026 sisältyi Kinkomaan uuden nuorisokodin rakentaminen.

Valtioneuvosto on hyväksynyt Kinkomaan uuden lastensuojeluyksikön hankkeen osana Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2026 investointeja ja hankkeelle on saatu lainanottovaltuus.

Aluehallitus hyväksyi 6.10.2026 § 245 Kinkomaan nuorisokodin hankesuunnitelman.

Hankkeen toteutussuunnittelu on käynnissä tehtyjen päätösten perusteella.

Perustelut

Keski-Suomen hyvinvointialueen investointihankkeet valmistellaan voimassa olevien ohjeiden ja päätöksentekomenettelyjen mukaisesti. Investointipäätöksen valmisteluvaiheessa arvioidaan hankkeen toteuttamistarve, toiminnalliset tavoitteet, kustannusvaikutukset sekä toteuttamisvaihtoehdot. Näiden selvitysten perusteella aluevaltuusto hyväksyi 10.12.2024 ja 9.12.2025 Kinkomaan lastensuojeluyksikön investoinnin osaksi hyvinvointialueen investointiohjelmaa vuosille 2025–2030.

Hyvinvointialuetta ohjaavat ministeriöt käsittelevät hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosittain ja investointisuunnitelman toimeenpano edellyttää ministeriöiden hyväksyntää. Tontin hankinnan ministeriöt ovat hyväksyneet vuoden 2025 investointisuunnitelmaan ja lisälainanottovaltuuteen. Rakentamishankkeen ministeriöt ovat hyväksyneet vuoden 2026 investointisuunnitelmaan ja lisälainanottovaltuuteen.

Hankkeen valmistelu on investointipäätöksen jälkeen edennyt toteutussuunnitteluvaiheeseen. Hyvinvointialue on hankkinut hankkeen toteuttamiseen tarvittavan tontin, suunnittelutyö on käynnissä ja hankkeeseen on sitoutettu valmisteluresursseja.

Valtuustoaloitteessa esitetty vaihtoehtoisten toteutustapojen tarkastelu on olennainen osa investointihankkeiden valmistelua. Hyvinvointialue pyrkii hyödyntämään olemassa olevia rakennuksia uudisrakentamisen sijaan, mutta niissä tapauksissa, kun esimerkiksi sijainniltaan, toiminnallisuudeltaan tai käytettävyydeltään sopivia tiloja toiminnan tarpeeseen nähden ei ole löydettävissä, hyvinvointialue tarvittaessa investoi uusiin tiloihin. Valtuustoaloitteen tavoite investoinnin toteuttamisesta mahdollisesti suunniteltua pienempänä ja olemassa olevaa kiinteistökantaa hyödyntäen kustannusten minimoimiseksi on kannatettava. Kinkomaan nuorisokodin osalta vaihtoehtoisten

toteuttamistapojen arviointi on tehty jo hankkeen varhaisemmassa vaiheessa.

Investointien luonteeseen kuuluu pitkä valmistelu- ja toteutusaika. Kun investointipäätös on lainvoimaisesti tehty ja hankkeen toteuttaminen käynnistetty, vaihtoehtoisten ratkaisujen uudelleen arviointi ilman olennaista uutta tietoa tai muuttuneita olosuhteita ei ole tarkoituksenmukaista. Hankkeen keskeyttäminen tai merkittävä uudelleenarviointi tässä vaiheessa aiheuttaisi viivästyksiä palvelujen kehittämiseen, lisäkustannuksia sekä riskejä investoinnin toteutumiselle.

Keski-Suomen hyvinvointialue on saanut valtiovarainministeriön asettamalta arviointiryhmältä suosituksen laskea lastensuojelun käyttökustannukset lähemmäksi maan keskitasoa. Maaliskuussa 2026 valmistuneen sijaishuollon tuotantotapa-analyysin tuloksena hyvinvointialueen omana palveluna tuotettu laitoshoito on noin 20 % edullisempaa ostettuun laitoshoitoon verrattuna. Tavoitteena on lisätä oman laitoshoidon osuutta ja paikkamäärää vähintään 40 % vuoteen 2030 mennessä. Tällä hetkellä oman palveluntuotannon osuus on 23 %.

Kinkomaan uusi nuorisokoti oli mukana palveluverkon valmistelussa jo vuonna 2023. Keväällä 2026 tarveselvityksen viimeistelyvaiheessa esitettiin, että vuokratiloissa toimivan 6-paikkaisen Lotilan nuorisokodin toiminta siirretään uuteen Kinkomaan yksikköön. Kinkomaan nuorisokotiin suunnitellaan 14 paikkaa kahdelle osastolle. Lyhytaikaisella osastolla on 7 paikkaa kodin ulkopuoliseen kriisi- ja vastaanottotoimintaan. Pitkäaikaisella osastolla on 7 paikkaa huostaanotetuille 12–17-vuotiaille nuorille. Yksikköön on suunniteltu 22 työntekijää. Tilat suunnitellaan kodinomaisiksi ja viihtyisiksi. Kinkomaan sijainti tarjoaa sijoitetuille lapsille ja nuorille hyvät mahdollisuudet koulunkäyntiin ja toisen asteen opiskeluun.

Lastensuojelun palvelujen järjestämisen näkökulmasta tavoitteena on turvata tarkoituksenmukaiset, riittävän kokoiset, turvalliset ja toiminnallisesti laadukkaat tilat hyvinvointialueen omaan palvelutuotantoon.

Edellä esitetyin perustein valmistelijat katsovat, ettei investointihankkeen vaihtoehtotarkastelun täydentämiselle tässä vaiheessa ole sellaisia uusia perusteita, jotka edellyttäisivät jo käynnissä olevan hankkeen valmistelun keskeyttämistä tai uudelleen avaamista. Hankkeen toteutusta seurataan osana hyvinvointialueen normaalia investointien ohjaus- ja raportointiprosessia.

Toimivalta

Hallintosääntö 143 §

Aluehallitus 01.12.2026

Esittelijä vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen,

2) lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle sekä

3) esittää aluevaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Aluehallitus 01.12.2026

325
Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut KARSERA Oy:n osakassopimuksen päivittäminen

Aluehallitus 01.12.2026
1545/00.01.00.02/2024

Valmistelija va. hallintopalvelupäällikkö Tiia Iivonen, p. 040 482 6469

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus päätti 15.9.2026 § 215, että Keski-Suomen hyvinvointialue ostaa Karstulan kunnalta yhdeksän Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut KARSERA Oy:n osaketta. Kaupan jälkeen hyvinvointialue omistaa yhtiön 100 osakkeesta 10 osaketta eli 10 prosenttia. Päätöksen yhteydessä todettiin, että osakassopimuksen mahdollinen muutostarve arvioidaan erikseen.

Osakassopimuksen päivittäminen

Keski-Suomen hyvinvointialue ja Karstulan kunta ovat valmistelleet yhtiötä koskevan päivitetyn osakassopimuksen. Päivitetty osakassopimus korvaa voimaan tullessaan osakkaiden aiemman yhtiötä koskevan osakassopimuksen kokonaisuudessaan. Sopimuksessa sovitaan osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista, yhtiön hallinnosta, päätöksenteosta, rahoituksesta, raportoinnista ja osakkeiden luovutuksesta. Osakassopimuksen valmistelussa on huomioitu sidosyksikkösääntelyn muutokset ja yhtiön sidosyksikköaseman turvaaminen.

Sopimuksessa vahvistetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Karstulan kunnan yhteistyön periaatteet yhtiön omistajina sekä tuetaan ateriapalvelujen taloudellista ja tehokasta tuottamista ja yhtiön sidosyksikköaseman säilymistä. Hyvinvointialueen vaikutusmahdollisuuksia turvataan hallitusedustuksella sekä sopimalla osakkaiden yhteisestä hyväksynnästä yhtiön toimintaan, talouteen ja omistajien asemaan olennaisesti vaikuttavissa asioissa. Raportoinnin ja tiedonsaannin periaatteet tukevat omistajaohjausta ja yhtiön toiminnan seurantaa. Yhtiö vastaa ensisijaisesti omasta rahoituksestaan, eikä sopimus sellaisenaan velvoita osakkaita lisärahoitukseen tai takausten antamiseen. Palveluhankinnoista sovitaan erillisillä palvelusopimuksilla.

Lisäksi osakassopimuksessa sovitaan omistuksesta irtautumisen ja osakkeiden luovutuksen periaatteista siten, että yhtiön sidosyksikköasema otetaan huomioon. Osakkaiden välisessä osakekaupassa kauppahinta on irtautumistilanteessa 1 000 euroa osakkeelta, eikä hintaa tarkisteta yhtiön

arvonmuutosten perusteella. Kiinteä kauppahinta perustuu yhtiön tehtävään tuottaa osakkaille kustannustehokkaita palveluja osakeomistuksen arvonnousun tavoittelun sijaan. Kummallakaan osakkaalla ei ole velvollisuutta ostaa toisen osakkaan osakkeita.

Ehdotus osakassopimukseksi on esityslistan liitteenä. Osakassopimus tulee voimaan osapuolten allekirjoituksilla.

Toimivalta

Hallintosääntö 40 §

Esittelijä

vt. hyvinvointialuejohtaja Leppä Lasse

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1) hyväksyä osaltaan liitteenä olevan Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut KARSERA Oy:n osakassopimuksen, mikäli myös Karstulan kunta hyväksyy sopimuksen sekä

2) valtuuttaa vs. konsernipalveluiden toimialajohtajan allekirjoittamaan osakassopimuksen ja hyväksymään siihen tarvittaessa vähäisenä pidettäviä teknisiä ja täytäntöönpanon kannalta tarpeellisia muutoksia, jotka eivät muuta sopimuksen olennaista sisältöä.

Päätös

Liitteet

Liite 13 Karstulan Seudun Ravitsemispalvelut KARSERA Oy, päivitetty osakassopimus

Aluehallitus 01.12.2026

326
Ilmoitusasiat

Aluehallitus 01.12.2026

1) Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 54 ja 57 §:n muuttamisesta, VN/8063/2025 ja lakialoitteesta LA 19/2025 vp, HE 184/2026

2) Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta, VN/35729/2023, HE 180/2026 vp

3) Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle lastensuojelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi, HE 182/2026 vp

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Oheisaineisto

Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 54 ja 57 §:n muuttamisesta, VN/8063/2025 ja lakialoitteesta LA 19/2025 vp, HE 184/2026
Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta, VN/35729/2023, HE 180/2026 vp
Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle lastensuojelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi, HE 182/2026 vp